

25/8

18

Verordnungen

der

kaisertl. königl. Landesbehörden

für das

Herzogthum Krain.

Jahrgang 1860.

IV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 23. August 1860.

UKAZI

ces. kralj. deželnih gospósk

za

vojvodino krajnsko.

Léto 1860.

IV. dél.

Izdan in razposlan 23. Avgusta 1860.

13.

Razpis c. k. krajske deželne vlade od 3. Marca 1860,

št. 3133,

skterim se naznani, da je odpravljena prepoved, rabiti lekarske pomagače iz unanjih dežel v avstrijskih lékarnicah (apotekah), ozéroma lekarske pomagače, kateri prihajajo iz nemških zvéznih deržav.

Njegovo c. k. apostoljsko Veličanstvo cesar je z Najvišjim sklepom od 10. Februarje t. l. po razglasu c. k. ministerstva notranjih reči od 16. Februarja 1860 št. 4946, prepoved vsled Najvišjega sklepa od 2. Januarja 1834 št. 125 dano, po kateri se lekarski pomagače iz unanjih dežel v avstrijskih lekarnicah ne smejo rabiti, za nemške zvezne deržave odpraviti in premilostivo dovoliti blagovolil, da se smejo iz teh deržav prihajajoči lekarski pomagači, ako se morejo skazati, da so ondi učensko ali kako tej enako preskušnjo dobro opravili, kot lekarski pomagači v avstrijskih lekarnicah rabiti, in da imajo samo v primerljajih, ko bi hotli taki pomagači provizorji, zakupniki ali posestniki realne ali osebne lekarstvene pravice na Avstrijskem bití, na kakem avstrijskem učilišu še pred stopnjo magistra ali doktorja lekarstva po predpisih dobiti, kateri so za avstrijske lekoslovce (farmaceute) dani.

To se da z nazočim sploh na znanje.

Gustav grof Chorinsky s. r.,

c. k. poglavar.

14.

Razpis c. k. krajske deželne vlade od 5. Marca 1860,

št. 3960,

zastran izpeljave Najvišje poterjene razdelitve deržave v okraje za dopolnovanje armade.

Naslednje se dá c. k. okrajnim uredom in Ljubljanskemu magistratu vsled razpisa c. k. ministerstva notranjih reči od 25. Februarja 1860 št. 5016 prepis ukaza, kterege je dalo c. k. armadno višje poveljstvo deželnim generalnim poveljstvom zastran izpeljave od Nj. c. k. Apost. Veličanstva z Najvišjim sklepom od 20. Januarja 1860 poterjene razdelitve za dopolnovanje armade, s posnetkom iz

13.

Erlaß der k. k. Landesregierung für Krain vom 3. März 1860,

Nr. 3133,

womit die Aufhebung des Verbotes der Verwendung ausländischer Apothekergehilfen in österreichischen Apotheken, bezüglich der aus den deutschen Bundesstaaten kommenden Apothekergehilfen, bekannt gemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 10. Februar l. J. laut Erlaß des k. k. Ministeriums des Innern vom 16. Februar 1860, Nr. 4946, das in Folge Allerhöchster Entschließung vom 2. Jänner 1834 mit Studienhofcommissionsdecrete vom 15. Jänner 1834, Z. 125, erlassene Verbot der Verwendung ausländischer Apothekergehilfen in österreichischen Apotheken für die deutschen Bundesstaaten aufzuheben und allergnädigst zu genehmigen geruht, daß die aus denselben kommenden Apothekergehilfen, wenn sie über die mit gutem Erfolge dort abgelegte Tiroler- oder eine dieser gleichkommende Prüfung sich auszuweisen vermögen, als Apothekergehilfen in österreichischen Apotheken verwendet werden dürfen und nur in dem Falle, wenn derlei Gehilfen als Provisoren, Pächter oder Besitzer von Real- oder Personal-Apothekergerechtigungen in Oesterreich fungiren wollen, an einer inländischen Lehranstalt vorerst den Magister- oder Doctor-Grad der Pharmacie nach den für österreichische Pharmaceuten bestehenden Vorschriften zu erwerben haben.

Dies wird hiemit zur öffentlichen Kenntniß gebracht.

Gustav Graf Chorinsky m. p.,

k. k. Statthalter.

14.

Erlaß der k. k. Landesregierung für Krain vom 5. März 1860,

Nr. 3960,

betreffend die Durchführung der Allerhöchst genehmigten Eintheilung des Reiches in Seeres-Ergänzungs-Bezirke.

Im Anschlusse wird den k. k. Bezirksämtern und dem Laibacher Magistrate eine Abschrift der vom k. k. Armee-Ober-Commando an die Landes-General-Commanden wegen Durchführung der von Seiner k. k. Apostolischen Majestät mit Allerhöchster Entschließung vom 20. Jänner 1860 genehmigten Ergänzungsbezirks-Eintheilung erlassenen Verordnung nebst einem Auszuge aus der gedachten Ergänzungsbezirks-Eintheilung, insoferne sie sich nämlich auf das Herzogthum Krain bezieht, in Folge des Erlasses des k. k. Ministeriums

omenjene razdelitve v okraje za dopolnovanje armade vred, kolikor namreč vojvodino krajsko zadéva, z opominom na znanje, da se razdelitev okrajev, ktera celo cesarstvo obsega, kakor po tem razdeljeni občni zemljevid ne more razpošiljati, ker je deželna vlada sam en iztis prejéla.

Poslednjič se še opomni, da se imajo poveljstvom okrajev za dopolnovanje armade statični listi zastran števila ljudi in zastran narodnosti in zastran tega, koliko novincov more kak okraj dati, voljno voljno dajati, kadar kolj jih zahtévajo.

Gustav grof Chorinsky s. r.,

c. k. poglavar.

Doklada 1.

Razpis c. k. armadnega višjega poveljstva vsem c. k. deželnim generalnim poveljstvom od 30. Januarja 1860 št. 534, oddelk 2.

Njegovo c. k. Apost. Veličanstvo, cešar, je z Najvišjim sklepom od 20. Januarja 1860 premilostivo blagovolil dovoliti, da se cela deržava v té-le okraje za dopolnovanje armade za vse kronovine, razun vojaške krajine, razdeli:

Po priloženem spisku se i. t. d. potrebno število iztisov té razdelitve v okraje za dopolnovanje armade in po nji uredjeni občni zemljevid avstrijskega cesarstva, da jih razdeli, s pristavkom pošlje, da ima nova razdelitev brez odloga moč dobiti.

Kar tiče izpeljavo, zaukaže armadno višje poveljstvo to-le:

Iz razdelitve v okraje za dopolnovanje armade se razvidijo politični okraji, kateri so vsacemu polku (regimentu) péscov, polku cesarjevih lovcov in 24 bataljonom lovcov odkazani.

Kapitanstva Jazigov, vélike in male Kumanije na Ogerskem so sicer sosednim okrajem za dopolnovanje armade s pésci oddeljene, njih novinci pa se bodo vsled Najvišjega dovoljenja prihodnje samo k huzarskim polkom jemali.

Pozneje se bo vediti dalo, ktere čéte in naprave se bodo pri prihodnjih dopolnitvah armade iz vsacega okraja dopolnovale in vsakratne razdelitve novincov bodo števila dokazale, zazdaj pa se naznani, da dobivajo lovski bataljoni svoje novince iz okrajin, v katerih so založne postaje, ki so v razvidu, okolnemu ukazu od 8. Decembra 1859, oddelk 2, št. 9641 pridjanem.

Tretji bataljon polka péscov ima praviloma ondi biti, kjer ima okraj za dopolnovanje svoj sedež.

des Innern vom 25. Februar 1860, Nr. 5016, mit dem Bemerken übersendet, daß mit der die ganze österreichische Monarchie umfassenden Bezirks-Eintheilung so wie mit der hiernach eingetheilten Generalkarte bei dem Umstande, als der Landesregierung nur ein Exemplar hievon zugekommen ist, eine Betheilung nicht statthaben kann.

Schließlich wird erinnert, daß den Ergänzungsbezirks-Commanden die statistischen Daten über Bevölkerungs- und Nationalitäts-Verhältnisse und Leistungsfähigkeit der Stellsbezirke über deren allfälliges Verlangen willfährigst an die Hand zu geben sind.

Gustav Graf Chorinsky m. p.,

k. k. Statthalter.

Beilage 1.

Erlaß des k. k. Armees-Ober-Commando an sämtliche k. k. Landes-General-Commanden ddo. 30. Jänner 1860, 3. 534, Abth. 2.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 20. Jänner 1860 die mitfolgende Ergänzungs-Bezirks-Eintheilung für sämtliche Kronländer der Monarchie mit Ausnahme der Militärgränze Allergnädigst zu genehmigen geruht.

Dem etc. werden beigeschlossen zur Vertheilung nach dem mitfolgenden Ausweise die nöthige Anzahl Exemplare dieser Ergänzungs-Bezirks-Eintheilung und eine hiernach eingetheilte Generalkarte der österreichischen Monarchie mit dem Bemerken übersendet, daß die neue Eintheilung sofort in Wirksamkeit zu treten hat.

In Bezug auf die Durchführung findet das Armees-Ober-Commando Folgendes anzuordnen:

Aus der Ergänzungs-Bezirks-Eintheilung sind die politischen Bezirke zu ersehen, welche jedem Infanterie-Regimente, dem Kaiser-Jäger-Regimente und dem 24. Feldjäger-Bataillon zugewiesen wurden.

Die Capitanate Jazigien, Groß- und Klein-Rumanien in Ungarn sind zwar den angränzenden Infanterie-Ergänzungsbezirken einverleibt, deren Rekruten werden aber gemäß der Allerhöchsten Genehmigung fortan ausschließlich für Husaren-Regimenter abzustellen sein.

Welche Truppen und Anstalten bei den künftigen Heeresergänzungen aus jedem Ergänzungsbezirke zu completiren sind, wird nachträglich bekannt gegeben und es werden die jeweiligen Rekruten-Repartitionen die Zahlen nachweisen; vorläufig wird jedoch mitgetheilt, daß die Feldjäger-Bataillone ihre Rekruten aus jenen Provinzen zugewiesen erhalten, in welchen sich laut dem der Zirkular-Verordnung vom 8. December 1859, Abtheilung 2, Nr. 9641 beigefügten Schema deren Depotstationen befinden.

In der Regel sind die dritten Bataillone aller Infanterie-Regimenter in der Ergänzungsbezirksstation unterzubringen.

Ako se priméri, da v tacih krajih ni cerarskih kasárn, občine (srenje) pa preveč plačila za nastanjenje vojakov pripravne poslopja zahtevajo, drugi kraji pa, kateri za postaje dopolnivnih okrajev niso namenjeni, pomislijo korist, ktera občinam iz tega prihaja in voljo imajo, pripravne nastaje (kvartire) za vojake z dobrimi pogoji pripraviti, se dá i. t. d. vsled Najvišjega dovoljenja oblast, dopolnivni okrajni bataljon ne v imenovani postaji dopolnivega okraja, temuč v drugem kraju tajistega ali pa še celó drugzega sosednega dopolnivega okraja nastaniti, kjer se nahajajo pripravne nastaniša brez prevelicih stroškov, kateri zadenejo vojaško denarnico, v postaji dopolnivega okraja pa za ta čas samo ofirirja dopolnivega okraja s potrebnim številom vojakov pustiti.

To da vselaj, kadar se kaj tacega priméri, je treba armadnemu višjemu poveljstvu vse natanko naznaniti.

Pomožni dopolnivni okraji na Ogerskem in Horvaškem se stopé z novimi dopolnivnimi okraji, oficirji pa in vojaki njim prideljeni imajo pisma izročiti in vsak k svoji četi se podati, ako poveljstva dotičnih polkov ne ukažejo, da imajo kot oficirji dopolnivnih okrajev v novih dopolnivnih okrajih ostati. To velja tudi za vse podružnice dopolnivnih okrajev.

Stotniki ali nižji oficirji, kateri so bili po odpisu od 30. Decembra 1859, oddelek 1, št. 17745 od novo napravljenih pešnih polkov kot oficirji k dopolnivnim okrajem odločeni, se imajo brez odloga v postajo dopolnivega okraja poslati in njim potrebni pomagачi pridati.

Obstojlči dopolnivni pomožni in podružnice dopolnivnih okrajev imajo zapisnike, pisma in zapiske, kateri zadevajo dopolnivne reči in razvidnost urlaubarjev, rezervnikov in invalidov tacih političnih okrajev, kateri so bili drugim dopolnivnim okrajem prideljeni, berž ko je moč poveljstvu novega dopolnivega okraja, vse druge pisma pomožnih in podružnih okrajev pa poveljstvu lastnega dopolnivega okraja izročiti.

Zastran službenih bukev in predpisov, potem zastran kancelijskega orodja, ki so v pomožnih in podružnih okrajih, imajo deželne generalne poveljstva v lastnem področju storiti, kar je treba, in posebno na to paziti, da se nove kancelijske orodja za poveljstva dopolnivnih okrajev novo napravljenih pešnih polkov z mogočo varčnostjo napravijo in samo toliko, kolikor je tacega orodja, ki je že odveč, za potrebo pre malo.

Tritt jedoch der Fall ein, daß in solchen Stationen ärarische Casernen nicht vorhanden sind, und die Gemeinden für die Beistellung geeigneter Militär-Unterkünfte zu hohe Zinsansforderungen machen, wogegen andere zu Ergänzungsbezirksstationen nicht bestimmte Ortschaften in Rücksicht auf den für die Gemeinde daraus erwachsenden Nutzen sich herbeilassen, zweckmäßige Unterkünfte für die Truppe unter billigen Bedingungen beizustellen, so wird das etc. in Folge Allerhöchster Genehmigung ermächtigt, das Ergänzungsbezirks-Bataillon nicht in die bezeichnete Ergänzungsbezirksstation, sondern in einen andern Ort des nämlichen oder selbst eines andern angränzenden Ergänzungsbezirks zu verlegen, wo die geeigneten Unterkünfte ohne ungebührliche Belastung des Militärärars gefunden werden und in der Ergänzungsbezirksstation vorläufig nur den Ergänzungsbezirksoffizier mit dem nöthigen Detachement zu belassen.

In jedem solchen Falle ist jedoch dem Armeo-Ober-Commando der umständliche Bericht zu erstatten.

Die Aushilfs-Ergänzungsbezirke in Ungarn und Croatien gehen in den neuen Ergänzungsbezirken auf und es sind die dabei commandirten Offiziere und Mannschaften nach Uebergabe der Acten zu ihren Truppentörpern einrücken zu machen, wenn sie nicht nach Bestimmung der Regiments-Commanden als Ergänzungsbezirks-Offiziere in den neuen Ergänzungsbezirken zu verbleiben haben. Das Gleiche findet auch auf alle bestehende Filial-Ergänzungsbezirke Anwendung.

Die im Sinne des Rescriptes vom 30. December 1859, Abth. 1, Nr. 17745 von den neu errichteten Infanterie-Regimentern zu Ergänzungsbezirks-Offizieren bestimmten Hauptleute oder Subalternoffiziere sind unverzüglich in die Ergänzungsbezirksstation abzusenden und ihnen das nöthige Hilfspersonale beizugeben.

Von den bestehenden Ergänzungs-Aushilfs- und Filial-Ergänzungsbezirken sind die Protokolle, Acten und Vormerkungen, welche Ergänzungsangelegenheiten und Evidenthaltung von Urlaubern, Reserve-Männern und Invaliden solcher politischer Bezirke betreffen, die anderen Ergänzungsbezirken einverleibt wurden, mit der thunlichsten Beschleunigung an das neue Ergänzungsbezirks-Commando, alle übrigen Schriften der Aushilfs- und Filial-Bezirke aber dem eigenen Ergänzungsbezirks-Commando zu übergeben.

Bezüglich der Dienstbücher und Vorschriften, dann der Kanzleigeräthe, die sich bei den Aushilfs- und Filialbezirken befinden, haben die Landesgeneral-Commanden die entsprechenden Verfügungen im eigenen Bereiche zu treffen und ihr Augenmerk besonders darauf zu richten, daß neue Anschaffungen von Kanzleigeräthschaften für die Ergänzungsbezirks-Commanden der neu aufgestellten Infanterie-Regimenter mit der möglichsten Wirthschaft und nur in dem Maße bewirkt werden, als die disponibel gewordenen derlei Vorräthe nicht hinreichen, den Bedarf zu decken.

Die Durchführung dieser Maßregeln hat mit der möglichsten Beschleunigung stattzufinden, damit alle Ergänzungsbezirks-Commanden in den ihnen zugewiesenen Bezirken ihre Amtswirksamkeit in der möglichst kürzesten Zeit beginnen können und es haben bis dahin die dermaligen Ergänzungs- und Aushilfs-Ergänzungsbezirks-Commanden das Amt zu handeln, da der Geschäftsgang eine Unterbrechung nicht erleiden darf.

To naj se berž berž izpelje, da bodo mogle vse poveljstva dopolnivnih okrajev v njim prideljenih okrajih svoje opravila, pred ko je moč, opravljati, do tistihmal imajo pa sedanje poveljstva dopolnivnih in pomožnih dopolnivnih okrajev opravila oskerbovati, ker opravila ne smejo prenehati.

Poslednjič je poveljstvom dopolnivnih okrajev in oficirjem novo napravljenih kakor tudi tistih pešnih regimentov linije, kateri so dobili nove politične okraje, naročiti, da si potrebnih statičnih izkazov zastran števila ljudstva in zastran narodnosti kakor tudi zastran tega, koliko novincev more vsaki nabérni okraj pod razno orožje oddajati, nemudoma priskerbé in razvidno vversté, da bodo lasni dopolnivni okraj popolnoma poznali.

Ko bo ta naprava pravilno izpeljana, se ima to armadnemu višjemu poveljstvu naznaniti in pa razznamovavne tabéle novo izvoljenih oficirjev dopolnivnih okrajev priložiti.

Političnim deželnim in njim podredjenim gosposkam dá ministerstvo notranjih reči to novo razdelitev na znanje.

Doklada 2.

P o s n é t e k

za vojvodino Krajsko iz razdelitve dopolnilnih okrajev avstrijskega cesarstva.

IV. Deželno generalno poveljstvo v Veroni.

krono- vina	Politična uprav- na okolija	Četa, kateri je dopolnilni okraj prideljen	Sedež po- veljstva in oficirja do- polnilnega okraja	<p style="text-align: center;">Politični okraj,</p> <p style="text-align: center;">ozêroma magistrat, iz katerih se četa dopolnjuje</p>	Ti spadajo v okrog
Vojvodina krajska.	Deželna vlada v Ljubljani.	17 Princa Hohenlohe pešni polk.	v Ljubljani.	<p style="text-align: center;">Deželno glavno mesto Ljubljana (magistrat).</p> <p>1. Postojna, 2. Berdo, 3. Bistrica, 4. Kočevje, 5. Kerško, 6. Idrija, 7. Krajn, 8. Krajska gora, 9. Lož, 10. Loka, 11. Verhnika, 12. Ljubljana (okolica), 13. Kostanjevica, 14. Velike Lašice, 15. Litija, 16. Metlika, 17. Mokronog, 18. Terzic, 19. Novomesto, 20. Planina, 21. Radoljca, 22. Radeče, 23. Ribnica, 24. Žužemberk, 25. Senožec, 26. Kamnik, 27. Trebno, 28. Černomej, 29. Višnja gora, 30. Vipava.</p>	Vojvodine krajske, deželne vlade v Ljubljani.

Auszug

für das Herzogthum Krain aus der Ergänzungsbetriebs-Eintheilung der österreichischen Monarchie.

Kronland	Politisches Verwaltungsgebiet	Truppenkörper, dem der Ergänzungsbetrieb zugewiesen ist		Sitz des Ergänzungsbetriebs-Commando und Officiere	Politische Amtsbezirke, beziehungsweise Magistrate, aus welchen die Ergänzung erfolgt	Diese gehören zum Kreise
		Nr	Name			
Herzogthum Krain.	Landesregierung zu Laibach.	17	Prinz Hoh- enlohe In- fanterie Re- giment.	Laibach.	Landeshauptstadt Laibach (Magistrat). 1. Adelsberg, 2. Egg ob Podpešič, 3. Feistritz, 4. Gottschee, 5. Gurkfeld, 6. Idria, 7. Krainburg, 8. Kronau, 9. Laas, 10. Laß, 11. Oberlaibach, 12. Laibach (Umgebung), 13. Land- straß, 14. Großlaskisch, 15. Gittai, 16. Möttling, 17. Raffen- fuß, 18. Neumarkt, 19. Ilirisch-Neustadt, 20. Planina, 21. Radmannsdorf, 22. Ratschach, 23. Reifnitz, 24. Seisen- berg, 25. Senofsch, 26. Stein, 27. Treffen, 28. Tschernembl, 29. Weirelsburg, 30. Wippach.	Herzogthum Krain, Landesregierung zu Laibach.

IV. Landes-General-Commando zu Verona.

Politische Amtsbezirke,

beziehungsweise Magistrate, aus welchen die Ergänzung erfolgt

Landeshauptstadt Laibach (Magistrat).

1. Adelsberg, 2. Egg ob Podpešič, 3. Feistritz, 4. Gottschee,
5. Gurkfeld, 6. Idria, 7. Krainburg, 8. Kronau, 9. Laas,
10. Laß, 11. Oberlaibach, 12. Laibach (Umgebung), 13. Land-
straß, 14. Großlaskisch, 15. Gittai, 16. Möttling, 17. Raffen-
fuß, 18. Neumarkt, 19. Ilirisch-Neustadt, 20. Planina,
21. Radmannsdorf, 22. Ratschach, 23. Reifnitz, 24. Seisen-
berg, 25. Senofsch, 26. Stein, 27. Treffen, 28. Tschernembl,
29. Weirelsburg, 30. Wippach.

Diese gehören zum
Kreise

Herzogthum Krain,
Landesregierung zu
Laibach.

Sitz des Er-
gänzungsbetriebs-
Commando und
Officiere

Laibach.

Politisches Ver-
waltungsgebiet

Landesregierung zu Laibach.

Kron-
land

Herzogthum Krain.

Ort	Gemeinde	Kreis	Provinz	Land	Anmerkungen
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...

IX. Landes- und Provinzial-Verordnungen

Verordnungen des Königs Friedrich Wilhelm III. über die Verwaltung der Provinz Preußen

Preußen